

Planeringsavdelningen
Mattias Carlquist
016-544 20 55
mattias.carlquist@energimyndigheten.se

Miljödepartementet

Yttrande angående Miljöprocessutredningens slutbetänkande Områden av riksintresse och Miljökonsekvensbeskrivningar (SOU 2009:45) och en departementspromemoria med förslag till enklare lagtext om miljökonsekvensbeskrivningar (Ds 2009:65)

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget till enklare lagtext om miljökonsekvensbeskrivningar

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten yttrar sig endast över de delar som avser miljökonsekvensbeskrivningar. Yttrande avseende övriga delar kommer att lämnas särskilt.

I yttrande över huvudbetänkandet har myndigheten framfört att det är angeläget att tillståndprocessen utformas på ett rationellt och effektivt sätt och att det är ett misslyckande från statens sida om tillståndprocessen tar så lång tid att nyttiga investeringar blir så pass osäkra att de inte kommer till stånd. Det är önskvärt att tillståndprocessen förenklas och att tiden för erhållande av tillstånd minskas, inte minst för att utbyggnaden av förnybar kraftproduktion från vindkraftverk ska öka. Energimyndigheten tillstyrker därför i huvudsak förslaget.

Specifika synpunkter

Energimyndigheten besvarar i det följande de frågor som ställts i remissen.

1. Är de föreslagna möjligheterna ändamålsenliga när det gäller att få länsstyrelsens bedömning av dels hur samrådskretsen bör avgränsas, dels vilken inriktning och omfattning miljökonsekvensbeskrivningen bör ha?

Att den som ska samråda och upprätta en miljökonsekvensbeskrivning har rätt att få länsstyrelsens bedömning kan underlätta tillståndprocessen och minska behov av kompletteringar. Det bedöms tillräckligt att bestämmelsen görs dispositiv, men tvingande för länsstyrelsen. Länsstyrelsens roll bör dock inte vara så passiv att

länsstyrelsen inte i önskvärd utsträckning utnyttjar möjligheten att efter eget initiativ ge råd och vägledning. Första stycket i nuvarande 6 kap. 5 § miljöbalken bör därför behållas.

2. Har kraven avseende redogörelse för val av plats och de alternativa platser som övervägts fått en ändamålsenlig avgränsning?

Utformningen av miljökonsekvensbeskrivningar varierar regelmässigt från fall till fall. Att uppställa allmängiltiga detaljkrav för redovisningen låter sig svårligen göras. I den utsträckning generella krav kan ställas upp är det emellertid önskvärt och kan ge bättre vägledning för berörda.

Myndigheten har tidigare föreslagit att det bör övervägas om kravet på alternativ placering helt kan uteslutas för vindkraftsetableringar. Bedömningen av lämplig lokalisering för sådana verksamheter borde kunna ske genom en god förberedande fysisk planering. I miljökonsekvensbeskrivningar för verksamheter bör kravet på redovisning av alternativa platser kunna utgå om den valda platsen ligger inom ett område av riksintresse för vindbruk eller om det finns en översiktsplan enligt vilken det framgår att den valda platsen kan anses lämplig för ändamålet.

3. Kan en miljökonsekvensbeskrivning avseende ändring av verksamhet, vilken kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och för vilken det finns förutsättningar att bevilja ändringstillstånd, begränsas till att endast beskriva själva ändringen och dess påverkan på hela verksamheten utan att för den skull på nytt beskriva hela verksamheten?

Enligt myndighetens uppfattning bör utgångspunkten vara att endast ändringen och dess påverkan ska vara obligatoriska moment i en miljökonsekvensbeskrivning avseende ändring av verksamhet. Att på nytt redogöra för den befintliga verksamheten i den utsträckning det inte är nödvändigt för att ändringens påverkan ska kunna bedömas utgör en onödig belastning för de företag, vars verksamhet berörs.

4. Bör länsstyrelsen även fortsättningsvis besluta om att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken?

Utgångspunkten bör enligt myndigheten vara att beslut om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen fattas av den myndighet som prövar frågan om tillstånd för en verksamhet, såsom gäller vid prövning enligt miljöbalken. Det kan dock övervägas om det är nödvändigt att länsstyrelsen ska besluta om godkännande av miljökonsekvensbeskrivningen när länsstyrelsen inte prövar frågan om tillstånd enligt annan lagstiftning. Myndigheten har inget att erinra mot

att den myndighet som prövar frågan om tillstånd även godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

5. Finns det något skäl till att inte införa en möjlighet till samordnad prövning mellan miljöbalken och andra författningar?

I den utsträckning det är möjligt är det enligt myndighetens mening önskvärt att uppgifter från samråd och miljökonsekvensbeskrivningar som upprättats i tillståndsärenden enligt miljöbalken kan ligga till grund för prövning enligt annan lagstiftning. För att så ska kunna ske måste även uppgifter som behövs för den senare prövningen finnas med i underlaget för prövningen enligt miljöbalken, trots att det inte är sakligt motiverat vid den prövningen. I det enskilda fallet kan det därför finnas skäl – såsom tidsbrist, likviditet och kostnadsfördelning över tiden – för att inte redan vid den första prövningen ta fram det underlag som behövs i det senare skedet. Skäl för att en fråga som redan har prövats i tillståndsärendet enligt miljöbalken bör prövas på nytt i prövningen enligt annan lagstiftning kan vara att det gått så lång tid mellan prövningarna att förhållandena ändrats.

6. I vilken omfattning ställer tillsynsmyndigheten krav på att det ska finnas en miljökonsekvensbeskrivning i anmälningsärenden? Bör denna möjlighet finnas kvar?

Energimyndigheten har ingen uppfattning i den första frågan. Miljökonsekvensbeskrivning bör inte krävas i anmälningsärenden annat om det finns särskilda behov.

7. Är övergångsbestämmelserna ändamålsenligt utformade?

Energimyndigheten har inget att erinra mot utformningen av övergångsbestämmelserna.

8. Finns det någon tillsynsmyndighet som behöver underrättas enligt 6 kap. 11 § första stycket miljöbalken enligt 1 b § farledslagen?

Energimyndigheten har ingen uppfattning i frågan.

9. Har de omskrivna paragraferna i de andra författningarna med nya hänvisningar till 6 kap. miljöbalken fått en riktig och ändamålsenlig utformning?

Såvitt Energimyndigheten kan bedöma är hänvisningarna riktigt och ändamålsenligt utformade.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Tomas Kåberger. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningscheferna Josephine Bahr Ljungdell, Anneli Eriksson, Susan Linton Royen, Zofia Lublin, Andres Muld och Birgitta Palmberger, utvecklingsdirektören Lars Guldbrand, t.f. enhetschefen Eija Österberg, kontrollern Åke Hügard, verksjuristerna Fredrik Selander och Mattias Carlquist, den sistnämnde föredragande.

Tomas Kåberger
Mattias Carlquist